

KURSANVISNING FÖR

PSPR30 SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE, 30 HP

PSPR30 SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE, 30 HP	2
Kursupplägg	2
PSPR30 (3003). Problemformulering och undersökningsplan (PU), 7,5 hp	2
PSPR30 (3002). Undersökning och rapportskrivning, 22,5 hp	3
Etikdeklaration	4
Uppsatshandledning	5
Förväntade studieresultat	5
Betyg: betygssättning och betygskriterier	5
Tabell 1. Detaljerad redovisning av betygsskala	7
Tidpunkt för betygssättning av PSPR30 (3002), Undersökning och rapportskrivning	7
Litteratur	8
Kursansvariga och examinatorer	9
Övriga medverkande lärare, tillika examinatorer	9

PSPR30 SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE, 30 HP

Vetenskaplig kompetens är en av grunderna för en psykologexamen och syftet med den här kursen är att studenten ska lära sig att självständigt formulera ett problem inom något av psykologins kunskapsområden samt, med utgångspunkt i empiri, genomföra en vetenskaplig undersökning som följer principer för god vetenskaplig sed. I det här arbetet ingår att systematiskt identifiera forskningslitteratur, sätta sig in i och redogöra för befintligt kunskapsläge inom valt område, analysera data, skriftlig avrapportering av undersökningen samt att opponera och konstruktivt diskutera andra studentarbeten.

PSPR30 (Självständigt arbete) består av två delkurser (3003 och 3002) som tillsammans ger övning i att självständigt genomföra en vetenskaplig undersökning, antingen i par om maximalt två personer eller enskilt. Undersökningen ska ha relevans för psykologisk verksamhet och genomförs företrädesvis inom ramen för ett forskningsprojekt.

Psykologiska institutionen uppmuntrar till att genomföra det självständiga arbetet i par, men det bör finnas sakskaäl för samförfattande som har med arbetsomfänget att göra. Att arbeta i par ger utrymme för en mer omfattande datainsamling, och/eller mer kvalificerad bearbetning av befintlig forskningslitteratur och insamlat material. Om ett samförfattat arbete inkluderar en datainsamling och/eller databearbetning och/eller genomgång av forskningslitteratur som likväl hade kunnat göras av en person blir det svårare att nå ett högt betyg. Det självständiga arbetet skrivs företrädesvis på svenska. Om särskilda skäl finns är engelska ett andra alternativ, utöver svenska.

Vissa undervisningspass på PSPR30 kan ske på distans vilket i förekommande fall framgår av kursens schema.

Kursupplägg

PSPR30 (3003). Problemformulering och undersökningsplan (PU), 7,5 hp

Det självständiga arbetet, examensarbetet, påbörjas på termin 9 med problemformulering och undersökningsplanering. Det är under termin 9 som ämne väljs, avgränsningar diskuteras och kontakt etableras med en uppsatshandledare. Till stöd i det här arbetet schemaläggs tid för eget arbete och obligatorisk undervisning i form av föreläsningar och seminarier för diskussion av och examination av PU (se schema samt specifik kursanvisning). Frånvaro vid mer än ett tillfälle (undantaget examination som är obligatorisk) kräver komplettering. Frånvaro vid seminarium med kurskrav kräver komplettering. Sådan komplettering kan för etikpasset, exempelvis, inkludera närvaro vid samma undervisningsinslag nästkommande termin. Student har själv att hålla reda på och kontakta kursledning för att kunna komplettera kurs på erforderligt sätt.

Kursansvariga står vid behov också till förfogande främst via e-post och i särskilda fall, när så är motiverat, även för enskilda samtal. Den skriftliga undersökningsplanen betygssätts som godkänd/ej godkänd/kompletteras (den sju gradiga betygsskalan

används alltså inte på termin 9). Den skriftliga undersökningsplanen ska ses som ett arbetsdokument och en överenskommelse mellan student, kursansvariga och uppsatshandledare. Eventuell egen datainsamling får aldrig påbörjas innan student fått godkänt på kurs PSPR30 (3003). I sällsynta fall finns skäl att byta ämnesområde efter godkänd kurs. För att få till stånd ett sådant byte måste student först kontakta kursledning och förankra byte och sedan inkomma med en ny skriftlig plan (nytt PU).

På Psykologiska institutionens hemsidor (avdelningars och forskargrupperns sidor och anställdas egna sidor) finns information om vid institutionen pågående forskning, vilket kan ge ytterligare idéer och kontakt med forskningsprojekt där det är möjligt att genomföra uppsatsarbeten på ett självständigt sätt. Kursansvariga tar även fortlöpande emot projektförslag som anslås på lärplattformens kurswebb.

PSPR30 (3002). Undersökning och rapportskrivning, 22,5 hp

Examensarbetet slutförs och avrapporteras under en schemalagd tvåveckorsperiod i slutet av termin 10. Seminariebehandling av eget självständigt arbete samt opponering på annan students självständiga arbete ingår som obligatoriska och betygsgrundande delar.

Utöver dessa två seminarier, där studenten har en mer aktiv roll som respondent eller opponenter, ingår även kurskrav i form av deltagande i minst ytterligare 3 uppsattsseminarier. Varje student ansvarar själv för planering av egen närvaro vid tre uppsattsseminarier så att kurskrav i form av närvaro genomförs så att det är möjligt att ta ut examen. Närvaro vid uppsattsseminarier på psykologprogrammet kan påräknas från och med termin 9 med registrering på PSPR30. Ett övergripande schema för uppsatsexamination finns att tillgå i tidigt skede. Detaljerat schema för uppsatsexamination meddelas så snart som möjligt efter sluttid för inlämning av seminarieversion. Information om detaljerat schema delges studenter på termin 9 och 10 via separata anslag på lärplattformen. I samband med det delas också självständiga arbeten i seminarieversion till studenter som är registrerade på PSPR30 på termin 9 eller 10. Studenter som avser fullgöra kurskrav genom närvaro vid uppsattsseminarier ansvarar själva för att förbereda sin närvaro genom att ta del av seminarieunderlag för att kunna delta i seminariet genom att vara aktiva och ställa och besvara frågor kring det självständiga arbete som behandlas i seminariet. Deltagande i seminarier där självständigt arbete examineras ger tillfälle till lärande och värdefull förberedelse inför det egna uppsatsskrivandet samt inför egen opponering.

All närvaro i uppsattsseminarier dokumenteras av den lärare som leder seminariet och därmed fungerar som examinator. Examinator delger sedan studentexpeditionen underlag för seminarienärvaro som sedan registreras i Ladok. Det här betyder att frågor om eventuell dokumentation avseende genomförd närvaro vid uppsattsseminarier ställs till studentexpeditionen.

Opponering genomförs vanligen först då ett eget självständigt arbete, i seminarieversion, lämnats in för examination. Opponering på annan students arbete kan ske i par. Om det sker i par är konstellationen en annan än för det egna

självständiga arbetet. Detaljerat schema för examination av självständigt arbete delges via kurswebb på lärplattform någon vecka efter att tidpunkt för sista inlämning av seminarieversion passerat (vanligen ca 2 veckor innan examinationsperioden). Det betyder att individuella tider för respondent- och opponentseminarier schemaläggs då. Eftersom schemalaggningsen är komplex och måste utgå från examinatorers möjligheter finns inga möjligheter att ta hänsyn till studenters eventuella önskemål. Ibland finns dock särskilda skäl (t ex att ens partner finns på samma kurs) som gör att det är olämpligt att studenter opponerar på varandras arbeten. Sådan information måste delges kursansvarig i samband med inlämning av seminarieversion. Innan detaljerat schema föreligger är alla seminarietider alltså att betrakta som obligatoriska. När detaljerat schema finns att tillgå har studenter möjlighet att välja, undantag gäller självklart seminarier där det egna självständiga arbetet seminariebehandlas samt det seminarium där student genomför opponering på annans arbete.

En framgångsrik opponering inkluderar en tydlig sammanfattning av det självständiga arbete som seminariebehandlas samt en konstruktiv dialog kring olika och relevanta aspekter av arbetet. I fall där det är två opponenter är det värdefullt att båda tar aktiv del i alla delar av opponeringsprocessen. Sammanfattningen ska vara fokuserad och ge alla närvarande en förståelse för vad arbetet handlar om. Den här delen ska ta maximalt 20 minuter. Efter sammanfattningen ges student som författat seminarieversionen möjlighet att muntligen ta ställning till om opponentsammanfattningen speglar arbetet eller om någon för förståelsen avgörande punkt måste läggas till. Det här följs av en konstruktiv diskussion kring arbetets styrkor och svagheter mellan opponent/er och respondent/er. Fokus ska vara på det vetenskapliga innehållet. Dock är det fullt rimligt att i korthet kommentera bristfällig formalia och språkbehandling i de fall sådana brister är synnerligen omfattande och/eller försvårar förståelsen.

Ordinarie examinationsomgång schemaläggs i slutet av varje termin. Utöver detta tillfälle erbjuds ett examinationstillfälle II i början på varje termin. Vanligen sker inlämning för ordinarie examinationsomgång kring mitten av december med seminarier i januari för höstterminens ordinarie omgång samt i början på maj med seminarier i maj/juni för vårterminens ordinarie omgång. För exakta tidpunkter, se schema. Vanligen sker inlämning för examinationstillfälle II i januari/februari med seminarier i februari samt i slutet på augusti med seminarier i september för vårterminens examinationstillfälle II. För exakta tidpunkter, se schema.

Etikdeklaration

För att säkerställa att de uppsatsarbeten som genomförs på institutionen följer gällande lagar, riktlinjer och rekommendationer avseende etik i forskning måste alla studenter tillsammans med sina uppsatshandledare fylla i dokumentet *Etikdeklaration* som finns att ladda ner från Athena. Såväl uppsatshandledare som student ska signera dokumentet varefter det lämnas till studentexpeditionen. Student som samlar in egna data måste lämna in det ifyllda och signerade dokumentet **innan** någon datainsamling kan påbörjas. Dessutom krävs ett godkänt PU, inom ramen för PSPR30 (3003), innan någon datainsamling kan påbörjas.

Uppsatshandledning

Uppsatshandledare identifieras i samråd med kursansvariga, utifrån det valda området. Uppsatshandledare ska i normalfallet vara disputerade och ha anställning på Psykologiska institutionen, Stockholms universitet. Det kan undantagsvis vara motiverat med ett delat uppsatshandledarskap. Vanligen är det helt tillräckligt med en uppsatshandledare. Alla frågor om uppsatshandledare måste diskuteras med och godkännas av kursansvariga innan uppsatshandledning kan påbörjas. Student som påbörjat examensarbetet har inom kursens ram rätt till 15 timmar handledartid av disputerad handledare. I tiden ingår även handledarens indirekta tidsåtgång.

Byte av handledare kan ske vid särskilda omständigheter. Student som vill byta handledare ska, med motivering, kontakta kursansvarig som i mån av resurser och med motiveringen som underlag, fattar beslut om och administrerar byte. Vid ett byte görs en avräkning av hur många uppsatshandledartimmar som redan förbrukats.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- identifiera problem som på ett meningsfullt sätt kan göras till föremål för psykologisk forskning utifrån befintlig teori och empiri.
- planera och genomföra en empirisk undersökning av ett problem inom psykologins område.
- välja forskningsdesign, samt bearbeta, analysera och tolka insamlade data.
- presentera forskningsresultat muntligen och i skrift samt värdera resultatens vetenskapliga värde.
- kritiskt analysera och värdera andras vetenskapliga undersökningar samt konstruktivt diskutera dessa.
- rapportera en undersökning på ett sätt som följer principerna för god vetenskaplig sed.
- identifiera eget behov av ytterligare kunskap.
- identifiera och diskutera etiska aspekter på eget och andras forsknings- och utvecklingsarbete.
- kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar.

Betyg: betygssättning och betygskriterier

Som betyg för examensarbetet används den sju-gradiga betygsskalan A till F.

Bedömningen av det självständiga arbetet (3002) baseras på följande aspekter:

Studentens insatser inom områdena Teoretisk förståelse och analys, Metodkunskaper och metodologisk skicklighet, Rapportskrivning samt Självständighet bedöms var för sig på en sex-gradig skala (0=ej godtagbar, 1=vissa brister måste åtgärdas, 2=godtagbar trots vissa brister, 3=godtagbar, 4=bra, 5=mycket bra).

Teoretisk förståelse och analys, demonstrerad genom att teoretiska resonemang är

koherenta, fokuserade och relevanta och klagör den aktuella undersökningens relation och bidrag till kunskapsuppbyggnaden. Bedöms av examinator.

Metodkunskaper och skicklighet i att välja och tillämpa undersökningsmetoder som kan besvara forskningsfrågan, inklusive val av design, urval, typ av data och analys. Framgångsriktillämpning av mer avancerade undersökningsmetoder har förutsättning att rendera ett högrebetyg, vare sig ansatsen är huvudsakligen kvalitativ, kvantitativ eller teoretisk. Förmåga till kritisk reflektion kring den valda metodikens styrkor och begränsningar. Bedöms av examinator.

Rapportskrivning bedöms av examinator på grundval av om uppsatsen är logiskt uppbyggd och välstrukturerad, med genomgående och tydligt fokus på undersökningens syfte och frågeställning(ar). Språket bör vara så lättläst som ämnet tillåter. Regler om formalia ska tillämpas konsekvent och korrekt, särskilt viktigt avseende referenser och citeringar.

Självständighet bedöms av examinator i samråd med handledare. Självständighet handlar inte om hur täta kontakter student haft med uppsatshandledare, utan om studentens egna idéer, initiativ, ansvarstagande, förberedelse inför uppsatshandledning, kreativitet, konstruktivt kritiska reflektion, förmåga att formulera sig i skrift och strukturera framställningen. Särskilt beaktas förmågan att värdera uppsatshandledarens råd och utifrån dessa utveckla egna ställningstaganden och ta ansvar för dessa.

Opponering på annan students självständiga arbete bedöms av examinator på en tregradig skala (0=ej godtagbar, 1=godtagbar, 2=bra). För högsta poäng krävs en noggrann, engagerad och intresseväckande presentation av annans uppsats samt en konstruktivt kritisk dialog kring för arbetet centrala diskussionspunkter som ger möjlighet för respondent att reflektera kring de frågor som lyfts och utveckla resonemangen under seminariet. För betyg A och B på självständigt arbete som helhet krävs 2 poäng för opponeringen.

En godtagbar opposition (1) innebär en noggrann genomgång av annan students självständiga arbete uppsats, med diskussion av förtjänster och tillkortakommanden.

Detaljer kring den sju gradiga betygsskalan samt poängfördelning, A-F, finns i tabell 1. Notera att de högre betygen kräver en jämn fördelning av poäng över de olika kriterierna samt att betyg A och B kräver 2 poäng för opponeringen.

Tabell 1. Detaljerad redovisning av betygsskala

A	Lärandemålen har uppfyllts i exceptionellt hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”bra” och summerats till minst 20
B	Lärandemålen har uppfyllts i mycket hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”bra” och summerats till minst 18
C	Lärandemålen har uppfyllts i hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar” och summerats till minst 15
D	Lärandemålen har uppfyllts helt godtagbart.	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar med vissa brister” och summerats till minst 12
E	Lärandemålen har uppfyllts, trots vissa brister	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar med vissa brister” och summerats till minst 9
Fx	Lärandemålen har inte uppfyllts.	Insatsen på ett eller flera områden bedöms som att det finns ”vissa brister som måste åtgärdas”, men inget område har bedömts som ”ej godtagbart”
F	Lärandemålen har inte uppfyllts och bedöms inte vara möjliga att uppfylla inom ramen för handledarledd tid.	Insatsen på ett eller flera områden bedöms som ”ej godtagbart”

Tidpunkt för betygssättning av PSPR30 (3002), Undersökning och rapportskrivning

Efter uppsattsseminariet har student möjlighet att använda sig av de synpunkter som framförts och revidera sitt manus till slutversion. Om någon revidering är nödvändig för att uppsatsen överhuvudtaget ska vara godkännbar, d v s nå ett godkänt betyg, ska examinator att framföra vad som måste kompletteras direkt efter avslutat uppsattsseminarium. Det är dock student som har att ta ställning till hur sådana eventuella kompletteringar ska genomföras. För varje självständigt arbete ges maximalt 15 minuter dialog med examinator i direkt anslutning efter det

uppsattsseminarium där arbetet seminariebehandlats. Observera att det är slutversionen av det självständiga arbete som betygssätts. Vid betygssättningen värderas även hur student förmått diskutera sitt arbete under seminariet och använda sig av de konstruktiva synpunkter som framförts. Det är också slutversionen som ska genomgå textjämförelsekontroll. Det sker via särskild och slutliga inlämning via Athena. Det betyder att examinator aldrig kan delge något betyg i samband med själva seminariet.

Betyg på det självständiga arbetet sätts då komplett slutversion (inkl. särskild framsida och ev. bilagor) samt en näst-sista version, som på ett tydligt sätt klargör vilka ändringar som gjorts från seminarie- till slutversion, inlämnats till examinator. Dessa underlag mejlas till examinator. Utöver det ska student också ladda upp komplett slutversion (inkl. särskild framsida och ev. bilagor) för textjämförelsekontroll. Ett samförfattat arbete laddas bara upp en gång av någon av författarna. Alla dessa dokument ska distribueras av student inom 14 dagar efter det seminarium där det egna uppsatsarbetet seminariebehandlades. Om slutversion inte inlämnats inom 3 månader fastställs betyg baserat på seminarieversionen av det självständiga arbetet, i oreviderat skick.

När betyg satts av examinator är kursen PSPR30 (3002) Undersökning och rapportskrivning (22,5 hp) avslutad och registreras i Ladok. Betyg delges student, uppsatshandledare, samt i kurs medverkande lärare genom ett särskilt betygsbrev som inkluderar en kortfattad motivering till det satta betyget.

Psykologiska institutionen rekommenderar att det självständiga arbetet i slutversion, eller i alla fall sammanfattningen d v s ”abstract”, läggs upp i DiVA (se särskild instruktion på institutionens hemsida), så att andra intresserade kan ta del av underlaget.

Litteratur

Det självständiga arbetet kräver avsevärd litteraturinläsning, individuellt anpassad efter det som ämnesvalet kräver. Det finns alltså ingen gemensam obligatorisk kurslitteratur. För den som vill ha ytterligare vägledning i vetenskapligt skrivande kan dock följande titlar rekommenderas:

<https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen> under fliken *Vetenskapligt skrivande* samt APA-manualen i senaste version

Vetenskapsrådet: God forskningssed. Finns bl. a att ladda ner från Vetenskapsrådets hemsida.

För referenser: se <https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen> under fliken *Vetenskapligt skrivande* samt APA-manualen i senaste version

Övriga resurser

Se även Studenthusets seminarier kring skrivande och självständigt arbete

Kursansvariga och examinatorer

Petra Lindfors,
professor
Tel: 08-16 3893
E-post: pls@psychology.su.se

Nora Choque Olsson, med. dr.
Tel: 08-16 3944
E-post: nora.choque-olsson@psychology.su.se

Övriga medverkande lärare, tillika examinatorer

Therese Anderbro, Claudia Bernhard Oettel, Per Carlbring, Lilianne Eninger, Matilda Frick, Stephan Hau, Lennart Högman, Torun Lindholm Öjmyr, Anders Sjöbergoch, Joakim Westerlund, Hugo Westerlund.